

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ СТУПЕНЕМ «МАГІСТР»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ»

Затверджено Вченою радою економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 6 від 13 лютого 2018 р.)

КИЇВ – 2018

ЗМІСТ

Вступ

Модуль 1. Менеджмент

1.1. Історія менеджменту

1.2. Основи менеджменту

1.3. Управління персоналом

Рекомендована література

Модуль 2. Маркетинг

Рекомендована література

Модуль 3. Інвестиційний менеджмент

Рекомендована література

Модуль 4. Стратегічне управління

Рекомендована література

Вступ

Програма випробувань розроблена з урахуванням вимог навчального плану спеціальності 073 "Менеджмент", спрямована перевірити рівень підготовки студентів за освітнім ступенем «бакалавр» та висвітлює питання основних курсів, зазначає вимоги до відповідей абітурієнтів.

Фахові випробування для вступу на освітній ступінь «магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» за освітньою програмою “Менеджмент організацій і адміністрування” включає такі дисципліни:

1. Історія менеджменту
2. Менеджмент
3. Управління персоналом
4. Маркетинг
5. Інвестиційний менеджмент
6. Стратегічне управління.

Метою вступного іспиту до магістратури зі спеціальності 073 "Менеджмент" є формування контингенту студентів, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін означеної освітньої програми шляхом оцінювання рівня сформованості базових і спеціальних професійних компетентностей абітурієнтів-бакалаврів.

Вимоги до здібностей та рівня підготовленості абітурієнтів. Успішне засвоєння навчальної програми освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою “Менеджмент організацій” потребує від абітурієнта наявності базової вищої освіти за однойменною спеціальністю, а також здібності до поглиблення базових і професійних компетентностей у сфері менеджменту організацій і адміністрування.

Зміст програми вступних іспитів. Програма вступного іспиту до магістратури зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою “Менеджмент організацій і адміністрування” має інтегрований характер і включає навчальний матеріал чотирьох модулів:

Модуль 1. Менеджмент

1.1. Історія менеджменту

1.2. Основи менеджменту

1.3. Управління персоналом

Модуль 2. Маркетинг

Модуль 3. Інвестиційний менеджмент

Модуль 4. Стратегічне управління

Порядок проведення вступного іспиту визначається «Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2017 році».

Формою проведення вступних випробувань до магістратури за освітньою програмою “Менеджмент організацій і адміністрування” є письмовий іспит.

МОДУЛЬ 1. МЕНЕДЖМЕНТ

1.1. Історія менеджменту

1.1.1 Розвиток управління у Стародавньому Світі

Основні підходи до класифікації історії менеджменту. Періодизація в історії менеджменту. Становлення управління у первісному суспільстві. Розвиток управління у Стародавньому Єгипті, Стародавній Індії, Стародавньому Китаї, Стародавній Греції, Стародавньому Римі.

1.1.2 Розвиток управлінської думки нашої ери

Особливості розвитку східної управлінської думки нашої ери. Західноєвропейський внесок у науку і практику управління. Становлення і розвиток управлінської думки в Україні. Розвиток управлінської думки у Росії XVII-XVIII ст. Передумови становлення і формування теорії управління

1.1.3 Еволюція теорій управління

Становлення і розвиток школи наукового менеджменту. Умови становлення і розвитку адміністративної школи менеджменту. Необхідність та передумови розвитку біхейвіористського напрямку у теорії менеджменту. Становлення і розвиток кількісної школи менеджменту. Характерні ознаки теорії управління на сучасному етапі розвитку менеджменту – теорія гуру.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вернадський І. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2009. – 862 с. – (Славетні постаті).
2. Всеобщая история менеджмента: Учебное пособие / Под общей редакцией проф. И.И.Мазура. – М.: Издательский центр “ЕЛИМА”, 2006. – 784 с.
3. Дідковська Л. Г., Гордієнко П. Л. Історія вчень менеджменту : Навч. посібник. К. : Алеута, 2008. 477 с.
4. Історія економічних учень : Підручник / За ред. В. Д. Базилевича, 3-тє видання. К., 2006.
5. Классики менеджмента / Под ред. М.Уорнера / Пер. с англ. под ред. Ю.Н.Каптуревского. – СПб.: Питер, 2001. – 1168 с.
6. Кредисов А. И. История учений менеджмента. Киев : ВИРА-Р, 2000. 336 с.
7. Менеджмент в історичному розвитку як теорія / А. І. Кредісов. К. : Знання України, 2009. 515 с.
8. Міждисциплінарний словник з менеджменту / За ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. К. : Нічлава, 2011. 624 с.
9. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : Навч. посіб. К. : Каравела, 2007. 304 с.
10. Чудновская С.Н. История менеджмента. Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2004. – 239 с.

11. Юхименко П. І., Леоненко П. М. Історія економічних вчень : Навчальний посібник. К. : Знання-Прес, 2000.

12. Taylor F. W. The Principles of Scientific Management. Harper & Brothers Publishers. New York and London, 1911. 77 p.

1.2. Менеджмент

1.2.1. Теоретичні основи управління.

Поняття менеджменту. Інтегровані підходи до менеджмента: процесний, кількісний, системний, ситуаційний. Поняття та еволюція загальних принципів управління. Сучасний погляд на визначення організації в суспільстві та економіці. Середовище існування організації. Сутність та класифікація управлінських рішень. Процес прийняття рішень. Фактори, які впливають на процес прийняття рішень.

1.2.2. Функції менеджменту.

Поняття функцій менеджменту та їх роль в управлінні. Загальні функції менеджменту: планування, організація взаємодії, мотивація, контроль. Сутність планування, його види та взаємозв'язок. Види планів та основних документів в плануванні організації. Сутність і зміст функції організації взаємодії. Особливості організаційних структур на сучасному етапі. Класифікація організаційних структур управління. Принципи та правила побудови структури управління організацією. Поняття та зміст контролю в менеджменті. Види і періодичність проведення контролю в організації. Процес контролю та етапи його здійснення. Поняття мотивації та класифікація мотиваційних теорій (змістовні та процесуальні).

1.2.3. Практика менеджмента.

Поняття і загальна характеристика комунікацій. Інформація, її види та роль у менеджменті. Комунікаційний процес: його ключові складові, взаємозв'язок між ними та етапи здійснення. Перешкоди в комунікаційних каналах. Напрями удосконалення інформаційної системи менеджменту. Модель та параметри управлінської праці. Система методів менеджменту. Стили керівництва: ліберальний, демократичний, автократичний. Вплив: його різновиди та способи. Влада та її форми прояву. Природа конфлікту та його модель. Типи конфліктів та шляхи виходу з них: внутрішньо особистісний, між особистісний, між особистістю та групою, між груповий конфлікт. Причини та способи запобігання появі конфліктних ситуацій. Управління конфліктною ситуацією в організації. Природа організаційних змін та їхні різновиди. Управління організаційними змінами. Природа, типи та управління стресами. Модель стресової реакції. Сучасні напрями розвитку менеджменту: орієнтація на нововведення; технократичний підхід; поєднання інтересів людини, бізнесу, суспільства; інтернаціоналізація; глобалізація; інформатизація. Американська та японська моделі менеджменту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Білорус Т.В., Горбась І.М. Менеджмент: практикум. К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2014. 471 с.
2. Білорус Т.В. Менеджер-ерудит: навчальний посібник. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2016. Випуск 1.: Менеджмент. 50 с.
3. Гуменник В.І., Копчак Ю.С., Кондур О.С. Менеджмент організацій: навч. пос. К.: Знання, 2012. 503 с.
4. Жилінська О.І., Білорус Т.В., Горбась І.М., Вікулова А.О. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Менеджмент організацій». К., 2017. 30 с.
5. Кузьмін О. Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту : підруч. : Вид. 2-ге, випр., доп. К. : Академвидав, 2007. 464 с.
6. Міждисциплінарний словник з менеджменту: Навч. посіб. [колективне видання] за ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. К. : Нічлава, 2011. 624 с.
7. Основи менеджменту : [підруч. для студентів ВНЗ] / [А. А. Мазаракі та ін.]. Харків : Фоліо, 2014. 845 с.
8. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник : 3-тє вид., переробл. і доповн. К.: Алерта, 2015. 492 с.
9. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підруч. К. : Академвидав, 2007. 576 с.
10. Peter F. Drucker, Joseph A. Maciariello. Management. Revised Edition. HarperCollins e-books. 2008. 603 p.
11. <http://www.management.com.ua>
12. <http://www.business-inform.net>
13. <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/ru/archive>

Додаткова:

14. Армстронг М. Менеджмент: методы и приёмы / М.Армстронг, Д.Ланкастер, Д.Уотерс, Д.Йорк, Н.Ленгли. – Перевод с англ. 3-е изд. – К.: Знання-Прес, 2006. – 876 с.
15. Байхэм У., Смит О., Пизи М. Воспитай своего лидера. Как находить, развивать и удерживать талантливых руководителей. : Пер. с англ. – М. : ИД «Вильямс», 2002. – 416 с.
16. Базилевич В.Д. Метафізика економіки: [монографія] / В.Д. Базилевич, В.В. Ільїн. - К.: Знання. 2007. – 718 с.
17. Єрмошенко М.М. Менеджмент: Навч. посіб. / М.М. Єрмошенко, С.А. Єрохін, О.А. Стороженко. – К.: НАУ, 2006. – 656 с.
18. Короткий Г.І. Менеджмент: навч. посібник для менеджерів, підприємців, бізнесменів, керівників усіх рівнів системи упр. та спец. / Г.І. Короткий, С.Г. Коротка, В.І. Третяк. – К.: Варта, 2006. – 448 с.
19. Кузьмін О.Є та ін. Прикладний менеджмент: Навч. посібник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, Н.Я. Петришин. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 292 с.

20. Менеджмент: навчальні матеріали у схемах і формулах: Навч. пос.: 2 –е вид., випр. і доп. / За ред. А.І. Кредісова. – К.: Знання України, 2008. – 539 с.
21. Осовська Г.В., Копитова І.В. Основи менеджменту. Практикум: Навчальний посібник. – К. : Кондор, 2009. – 581 с.
22. Палеха Ю. І. Іміджологія / Ю.І. Палеха. – К.: Видавництво Європейського університету, 2005. – 323 с.
23. Пилипенко А.А. Менеджмент: Підручник для студ. вищих навч. закл. / А.А. Пилипенко, С.М. Пилипенко, І.П. Оленко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 456 с.
24. Приймак В. М. Прийняття управлінських рішень. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.М. Приймак. – К.: Атіка, 2007. – 265с.
25. Свидрук І. І. Креативний менеджмент. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
26. Царский В. Менеджмент: просто о сложном – М. : Издательство «Альфа-Пресс». 2004. – 288 с.
27. Эффективный менеджер. Взгляды и иллюстрации / Под ред. Д. Биллсбери. – М.: МЦДО «ЛИНК», 1997. – 368 с.

1.3. Управління персоналом

1.3.1. Основи управління персоналом.

Управління персоналом як сфера професійної діяльності: зміст та напрями розвитку в умовах становлення нової економіки. Методи управління персоналом: сутність та сфера застосування. Служба управління персоналом: структура, функції, завдання, роль у формуванні конкурентоспроможного персоналу. служби персоналу. Зміст, завдання та механізм реалізації стратегії й політики управління персоналом організації.

Сутність та зміст кадрового планування. Методичні засади визначення потреби в персоналі та планування витрат на заробітну плату. Управлінські технології пошуку та залучення кандидатів на вакантні посади, збирання та аналізу інформації про кандидатів на вакантні посади.

Методи оцінювання кандидатів на заміщення вакантних посад. Психологічні аспекти підбору персоналу та формування колективу. Мотивація як складова управління персоналом та чинник конкурентних переваг. Компенсаційний пакет: поняття, вимоги до формування, співвідношення із заробітною платою та соціальним пакетом. Методи нематеріальної мотивації трудової діяльності. Мотиваційний моніторинг.

1.3.2. Процес управління персоналом організації.

Сутність, соціально-економічне значення і завдання розвитку персоналу як засобу забезпечення конкурентоспроможності працівників та підприємства (організації). Вибір методів і форм навчання. Методичні підходи до оцінювання ефективності навчання персоналу.

Сутність, напрямки, етапи та моделі реалізації кар'єри. Створення й підготовка резерву на заповнення вакантних посад керівників. Показники, критерії та методи оцінювання персоналу. Атестація та сертифікація персоналу. Засоби регламентування діяльності працівників. Причини та передумови виникнення, функції та наслідки конфліктів в організації. Інструменти, процедури, методи та моделі управління конфліктами.

Передумови використання, форми, види та переваги аутсорсингу. Технологія взаємодії лізингодавця та лізингоотримувача щодо задоволення тимчасової потреби у персоналі. Переваги зайнятості на умовах аутстафінгу для різних категорій персоналу. Вірогідні проблеми юридичного та управлінського характеру, пов'язані з виведенням персоналу зі штату організації. Наукові підходи до обґрунтування економічної доцільності залучення персоналу за допомогою аутсорсингу, лізингових відносин та виведення персоналу зі штату організації. Сутність та показники організаційної, економічної та соціальної ефективності управління персоналом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 468 с.
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (в чинній редакції).
3. Колот А. М. Мотиваційний менеджмент : підручник / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»; А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. – Київ : КНЕУ, 2014. – 479 с.
4. Менеджмент персоналу : практикум / [В. М. Петюх, Б. Г. Базиліюк, О. О. Герасименко та ін.] ; за наук. ред. канд. екон. наук, доц. О. О. Герасименко ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Ін-т бізнес-освіти. – Київ : КНЕУ, 2014. – 380 с.
5. Міждисциплінарний словник з менеджменту / За ред. Д.М. Черваньова, О.І. Жилінської. – К.: Нічлава, 2011. – 624 с.
6. Никифорова В.Г. Управління персоналом: Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене та доповнене. Одеса: Атлант, 2013. 275 с.
7. Петрова І.Л. Стратегічне управління людськими ресурсами: навч. посібник / І.Л.Петрова. – К. : КНЕУ, 2013. – 466 с.
8. Теорія та практика менеджменту персоналу : підручник / С. У. Олійник ; Х. : Вид-во НУА, 2013. 376 с
9. Управління персоналом : навч. посіб. / А. О. Азарова, О. О. Мороз, О. Й. Лесько, І. В. Романець; ВНТУ. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с.
10. Управління персоналом : підручник / [В.М.Данюк, А.М.Колот, Г.С.Суков та ін.] – К.: КНЕУ: Краматорськ : НКМЗ, 2013. – 666 с.
11. <http://ekadrovik.mcfrr.ua/>

12. <http://kadrovyk.com.ua/>

13. <https://hrliga.com/>

Додаткова:

14. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами. /Пер. с англ. под ред. С.К.Мордовина. – СПб.: Питер, 2009. – 832 с.

15. Беленко П. Хедхантинг: принципы и технологии / П. Беленко. – СПб. : Питер, 2006.

16. Бізнес-тренінги для економістів: Навч. посіб. /Н.Ю.Бутенко, О.О.Герасименко, О.Ю.Гулевич та ін. – К.: КНЕУ, 2007. – 280 с.

17. Бруковская О., Осовицкая Н. HR-бренд. 5 шагов к успеху вашей компании. – СПб.: Питер, 2011. – 272 с.

18. Ветлужских Е. Мотивация и оплата труда: Инструменты. Методики. Практика. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 149 с.

19. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1. Професії працівників, які є загальними для всіх видів економічної діяльності.

20. Ємельяненко Л.М., Петюх В.М., Торгова Л.В., Гриненко А.М. Конфліктологія: навч. посіб. / За заг. ред. В.М.Петюха, Л.М.Торгової. — К.: КНЕУ, 2003. — 315 с.

21. Класифікатор професій ДК 003-2010. – К.: Соцінформ, 2010.

22. Савченко В. А. Розвиток персоналу [Електронний ресурс]: підручник / В.А.Савченко. – К. : КНЕУ, 2015. – 505 с.

23. Фартвенглер Дейл. Аттестация персонала. 10-минутный тренинг для менеджера / [Пер. с англ. И.Татариновой]. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2010. – 224 с.

24. Хендерсон Р. Компенсационный менеджмент. Стратегия и тактика формирования заработной платы и других выплат / Р. Хендерсон. – СПб. : Питер, 2004.

25. Цимбалюк С.О. Технології управління персоналом: навч. посібник / С.О.Цимбалюк. – К. : КНЕУ, 2009.

26. Цимбалюк С.О. Управління брендом роботодавця [Електронний ресурс]: навч. посібник / С.О.Цимбалюк. – К. : КНЕУ, 2016. – 258 с.

27. Чемяков В.П. Грейдинг: технология построения системы управления персоналом / В.П.Чемяков. – М. ; СПб. : Вершина, 2008. – 206 с.

МОДУЛЬ 2. МАРКЕТИНГ

2.1.1. Теоретичні засади маркетингової діяльності

Види маркетингу за: управлінським рівнем використання маркетингу, видами діяльності, видами продуктів, рівнем глибини задоволення потреб, характером

попиту, ступенем новизни продуктів, соціальною орієнтацію, рівнем співробітництва з клієнтами та партнерами та ін. Концепції розвитку маркетингу за Ф.Котлером. Сучасні концепції розвитку маркетингу: стосунків, інформаційний, холістичний та ін. Сутність і структура маркетингового середовища підприємства. Фактори і показники маркетингового макросередовища. Фактори і показники маркетингового мікросередовища підприємства. Характеристика основних конкурентних сил ринку за М.Портером. Методи збирання первинної інформації: опитування, спостереження, експеримент, панель, фокус-група.

Виникнення, сутність і зміст STP-маркетингу. Фактори та критерії сегментування ринку. Принципи ефективної сегментації. Рівні сегментування ринку. Сегментування споживчих ринків за: географічною, демографічною, психографічною та поведінковою ознаками. Маркетингові стратегії охоплення ринку: недиференційованого, диференційованого та концентрованого маркетингу. Процес оцінки цільового сегменту. Вимоги до цільового сегменту. Стратегії вибору цільового ринку.

Різновиди маркетингової стратегії диференціації. Ланцюжок цінностей М. Портера. Напрями конкурентної диференції за Ф. Котлером: товарна, сервісна, персоналу, іміджева диференціація.

Зміст та процедура позиціонування товару на ринку. Побудова позиційної схеми. Різновиди стратегій позиціонування: за показниками якості, співвідношенням «ціна-якість», за сферою застосування, на сервісному обслуговуванні, на іміджі, на особливостях технології та ін.

2.1.2. Практичні аспекти маркетингової діяльності

Поняття маркетингової товарної політики. Структура маркетингової товарної політики. Рівні товару: ієрархія купівельної цінності. Сутність та класифікація товарів широкого вжитку та виробничого призначення. Крива ЖЦТ. Маркетингова характеристика товару на окремих етапах життєвого циклу. Класифікація цін. Фактори, які впливають на ціноутворення. Класифікація маркетингових стратегій ціноутворення. Поняття і характеристики каналу розподілу. Функції каналу розподілу. Фактори вибору прямого каналу розподілу або опосередкованого збуту. Види посередників в каналах розподілу. Альтернативні системи розподілу. Вертикальні маркетингові системи. Франчайзинг – провідна форма ВМС. Розробка стратегії комунікацій в каналі розподілу. Рішення про управління каналами розподілу.

Сучасна концепція логістики. Мета, завдання та функції логістики. Види логістики. Функціональні області логістики: закупівельна, виробнича, розподільча, транспортна, інформаційна, логістика запасів та складування.

Принципи та форми особистого продажу товарів. Етапи процесу персонального продажу. Ведення переговорів. Маркетинг відносин.

2.1.3. Маркетингові стратегії довгострокового зростання

Види нового товару. Етапи процесу створення нового товару. Управління процесом розроблення нового товару. Методики генерування ідей нових товарів.

Розроблення концепцій нового товару та їх перевірка. Розроблення маркетингової стратегії. Бізнес-аналіз. Розроблення товару. Ринкове тестування. Комерціалізація. Процес сприйняття нового товару споживачами. Етапи процесу сприйняття нового товару. Чинники, що впливають на процес сприйняття нового товару. Причини успіху і невдач нових товарів. Правила успіху нових товарів за Робертом Г. Купером. Латеральний маркетинг як нова технологія генерації інноваційних ідей нових товарів. Етапи латерального маркетингу. Методики генерування маркетингового розриву при проведенні латерального маркетингу.

Маркетингові конкурентні стратегії за Ф. Котлером. Конкурентні стратегії лідерів ринку: розширення загального ринку, захист частки ринку, розширення частки ринку. Стратегії виклику лідеру (челенджерів). Стратегії компаній-послідовників. Стратегії нішерів (спеціалістів). Маркетингові конкурентні стратегії за А. Літлом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Білорус Т.В., Фірсова С.Г. Менеджер-ерудит: навч. посібник. К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2016. Випуск 2: Маркетинг. 50 с.
2. Жилинская О.И., Фирсова С.Г. Периодизация эволюции маркетинговой теории в контексте холистической концепции: [коллективная монография] – Siedlce. 2014. 508 с. (с. 109 – 151).
3. Маркетинг в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://uam.in.ua/rus/projects/marketing-in-ua/arhive.php>
4. Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: Підручник / за ред. А.О. Старостіної. К. : Знання, 2009. 1071 с.
5. Міждисциплінарний словник з менеджменту: навч. посіб. / за ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. К. : Нічлава, 2011. 624 с.
6. Фірсова С. Г. Маркетинг: навч. посіб. ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 324 с.
7. Фірсова С.Г. Маркетинг: практикум. Навч. посібник. – К. : КНУ імені Тараса Шевченка, 2011. 287 с.
8. Офіційний сайт Української асоціації маркетингу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://uam.in.ua/>
9. Kotler P. Principles of Marketing / P. Kotler, G. Armstrong, V. Wong, J. Saunders. – London. 2014. 1020 p.

Додаткова:

10. Балабанова Л.В. Управління збутовою політикою [Текст] : Навч. посіб. / Л. В. Балабанова, Ю.П. Митрохіна – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 240 с.
11. Біловодська О.А. Маркетингова політика розподілу : Навч. посібник / О.А. Біловодська. - К.: Знання, 2011. — 495 с.
12. Економічна теорія: Політекономія : Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – 8-ме вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2012. – 702 с. – (Класичний університетський підручник).

13. Зозулєв А.В. Маркетинг . Учебное пособие / А.В. Зозулєв, Н.С. Кубышина . - К.: Знання, 2011. – 421 с.
14. Ілляшенко Н.С. Організаційно-економічні засади інноваційного маркетингу промислових підприємств. Монографія / Н.С. Ілляшенко . - Суми: «Вид-во Сум ДУ». – 2011. – 192 с.
15. Котлер Ф. Новые маркетинговые технологии: методики создания новых идей / Ф. Котлер, Ф. Триас де Без. – СПб, 2004. – 190 с.
16. Куденко Н.В. Стратегічний маркетинг: Навч. посібник / Н.В. Куденко . - 2-ге вид. без змін. – К.: КНЕУ, 2006.
17. Ламбен Ж.Ж. Менеджмент, ориентированный на рынок: Стратегический и операционный маркетинг [Текст] / Ж.-Ж. Ламбен ; пер. с англ. – 2-е изд. - СПб. : Питер, 2010. – 720 с
18. Маркетингова товарна політика: Підручник / За ред. Н.О. Криковцевої. – К., 2012. – 183 с.
19. Окландер М.А. Поведінка споживача [Текст] : навч. посіб. / М.А. Окландер, І.О. Жарська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 208 с.
20. Траут Джек. Новое позиционирование / Дж. Траут . [пер. с англ.] - СПб. : Питер , 2010. – 250с.
21. Траут Дж. Дифференцируйся или умирай! Выживание в эпоху убийственной конкуренции / Дж. Траут, С. Ривкин; [пер. с англ. Е. Колотвина]. – СПб. : Питер, 2010. – 304 с.
22. Фірсова С. Г. Еволюція маркетингової теорії : український вимір / С. Г. Фірсова, І. А. Мельник // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – Випуск 4/2. – Т. 18. – 2013. – С. 163-167.
23. Фірсова С.Г. Маркетинг нововведень: дослідження, сегментування, прогнозування: Навчальний посібник / С.Г. Фірсова . — К.: Атіка, 2010. – 240 с.
24. Фирсова С.Г. Периодизация эволюции маркетинговой теории в контексте холистической концепции [Текст] / О. И. Жилинская, С. Г. Фирсова // Monografie «Wspolczesny marketing I logistyka – globalne wyzwania» / redakcja naukowa; Krystyna Pieniak-Lendzion, Teresa Nowogrodzka. Siedlce. – 2014. – 508 с. – с. 109 – 151.
25. Чухрай Н.І. Маркетинг інновацій: навчальний посібник / Н.І. Чухрай. – Л.: НІ «Львівська політехніка», 2010. – 296 с.
26. Kotler P. Principles of Marketing / P. Kotler, G. Armstrong, V. Wong, J. Saunders. – [5th European edition]. – London : Prentice Hall / Pearson Education Limited, 2014. – 1020 p.
27. Kotler P. Marketing 3.0 : FromProductsto Customersto theHumanSpirit / P. Kotler, H. Kartajaya, I. Setiawan. – JonhWiley&Sons. Inc., Hoboken, NewJersey, 2010. – 190 p.
28. Marshall P. 80/20 Sales and Marketing: The Definitive Guide to Working Less and Making More / P. Marshall. – Entrepreneur Press, 2013. – 240 p.
29. Scott D. M. The New Rules of Marketing & PR / D. M. Scott. – Wiley, 2013. – 464 p.

МОДУЛЬ 3. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

3.1.1. Теоретичні основи інвестиційного менеджменту

Предмет і завдання дисципліни “Інвестиційний менеджмент”, його місце в системі фінансово-економічної підготовки фахівців. Економічна суть інвестиційної діяльності та її основні поняття. Сутність і задачі інвестиційного менеджменту. Управління інвестиціями на підприємстві. Інвестиційні інструменти і ринки, їх оцінка. Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора, компанії. Методологія і принципи розробки інвестиційної стратегії і тактики приватного інвестора. Методологія і принципи розробки інвестиційної стратегії компанії (фірми).

3.1.2. Практичні аспекти управління інвестиційною діяльністю на підприємстві

Ефективність інвестиційного проекту. Види ефективності. Основні підходи в оцінці ефективності інвестицій. Врахування концепції вартості грошей в часі. Визначення теперішньої і майбутньої вартості інвестицій.

Математичний інструментарій інвестиційного менеджменту. Інвестиційні проекти та програми. Склад, структура та зміст інвестиційних проектів. Класифікація інвестиційних проектів. Порядок розробки інвестиційного проекту. Вимоги до порядку розробки інвестиційних проектів. Об'єкти та цілі інвестиційних проектів. Учасники реалізації інвестиційних проектів. Проектний аналіз та його складові. Система управління інвестиційним проектом.

Бізнес-планування: поняття, мета, призначення. Роль бізнес-планування в діяльності фірми. Бізнес-план та інвестиційний проект. Загальні й відмінні риси. Методологія розробки бізнес-планів.

Джерела фінансування проектів в інвестиційному менеджменті. Управління інвестиційними ризиками. Формування та оцінювання інвестиційного портфелю підприємства.

Вибір інвестиційних рішень в умовах ризику. Види інвестиційних ризиків, їх суть та загальна характеристика. Класифікація ризиків, кількісна і якісна оцінка рівня ризику. Статистичний та експертний методи оцінки рівня ризику. Способи мінімізації та усунення ризиків. Форми внутрішнього та зовнішнього страхування ризиків, їх ефективність. Інші методи запобігання ризиків.

Поняття інвестиційного портфелю. Основні принципи формування інвестиційного портфелю. Ціни як джерело інформації. Цілі й завдання формування інвестиційного портфелю. Типи інвестиційних портфелів.

Формування портфелю цінних паперів. Методика оцінки акцій, облігацій для включення в портфель. Основні чинники, які беруть до уваги під час формування портфелю цінних паперів. Оцінка портфелю цінних паперів за дохідністю

(прибутками) і ризиками. Портфельний аналіз. Теорема про ефективну множину. Ринкова модель. Диверсифікація. Модель Марковіца. Визначення структури і місця розташування ефективної множини. Визначення складу оптимального портфеля. Вихідні дані, необхідні для визначення місця розташування ефективної множини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст.646. С. 1351–1359.
 2. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента: в 2-х т. / И.А. Бланк. К.: Ника-Центр: Эльга, 2001. Т. 1 536 с.; Т. 2 512 с.
 3. Інвестиційний менеджмент: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Гриньова В. М. : Інжек, 2011. 541 с.
 4. Інвестиційний менеджмент: навч. метод. комп./ Овчаренко Т.С. К.: ТОВ «Анва-принт» 2009. 122с.
 5. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / Школа І. М.; Чернів. торг.-екон. ін-т КНТЕУ. Чернівці : Місто, 2015. 367 с.
 6. Матюшенко І.Ю. Міжнародний інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Матюшенко І. Ю. Х.: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 518 с.
 7. Міждисциплінарний словник з менеджменту : навч. посіб. / за ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. К. : Нічлава, 2011. 624 с.
 8. Овчаренко Т.С., Степанова А.А. Розробка інвестиційного проекту створення виробничих потужностей на промисловому підприємстві // Актуальні проблеми економіки, 2017. Вип.5(191). С. 116–127.
 9. Сафронов С. О. Проектний аналіз: інвестиційний аспект: монографія / С. О. Сафронов, Н. А. Караван : ДДТУ, 2013. 187 с.
 10. Черваньов Д. М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств : навч. посіб. / Д. М. Черваньов. К. : Знання-Прес, 2003. 622 с.
 11. [Юринець З.В. Інвестиційний та інноваційний менеджмент : навч. посібник / З.В. Юринець, Л.Й. Гнилянська ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. 319 с.](#)
 12. Сайт Державного комітету статистики України. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 01.10.2017).
- Додаткова:**
13. Базилевич В. Д. Філософія економіки / В. Д. Базилевич, В. В. Ільин. – К.: Знання, 2011. – 927 с.
 14. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: Підручник / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2013. – 398 с.
 15. [Вергун В.А. Іноземні інвестиції: офшорні зони та їх інституції в міжнародному бізнесі : навчальний посібник / В.А. Вергун, О.І. Ступницький ; КНУТШ. – Київ : Київський університет, 2012. – 416 с.](#)
 16. Грішнова, О. А. Інвестування в людський капітал у системі чинників забезпечення гідної праці: монографія / О. А. Грішнова, О. В. Дорош, С. Я. Шурпа. - Київ : КНЕУ, 2015. - 222 с.

17. Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко Д.І. Інвестування: Навчальний посібник/ Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко Д.І. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. – 377 с.

18. Дацій Н. В. Державна інвестиційна політика на національному та галузевому рівнях: теорія, методологія, практика: монографія / Н. В. Дацій ; НАН України, Рада по вивч. продукт. сил України НАН України. - Донецьк : Юго-Восток, 2010. - 426 с. :

19. Диха М. В. Глобальна конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість України: стратегії реалізації: [монографія] / Диха М. В. - Хмельницький : Цюпак А. А., 2011. - 207 с.

20. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посібник / А. П. Дука. – К. : Каравела, 2013. – 424 с.

21. Інвестування: [підруч.] / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Знання, 2013. – 452 с.

22. Інвестування: підручник / [М. І. Крупка та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. - 452 с.

23. Інвестування: практикум / [Т. В. Майорова та ін.] ; за наук. ред. Т. В. Майорової ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2012. - 578 с

24. Інвестування : тренінг / [Т. В. Майорова та ін.] ; за заг. ред. канд. екон. наук, доц. Т. В. Майорової ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2014. - 128 с.

25. Інвестування: підручник (модул. варіант) / [Ільчук В. П. та ін.] ; керівник авт. кол. і наук. ред. проф. Ільчук В. П. ; Черніг. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2014. - 355 с.

26. Інвестування: підручник / [Л. О. Омелянович та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Омелянович. - К. : Знання, 2012. - 278 с.

27. Інвестування: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. А. Пересада, О. О. Смірнова, С. В. Онікієнко, О. О. Ляхова. — К.: КНЕУ, 2012. — 251 с.

28. Інвестиційна діяльність комерційних банків: монографія / І. О. Лютий, Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк, К. І. Старовойт-Білоник ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : [б.в.], 2010. - 387 с.

29. Крейдич І.М. Інвестиційна політика підприємств : монографія / Ірина Крейдич. - К. : ДКС центр, 2010. - 294 с. :

30. Міждисциплінарний словник зі страхування та ризик-менеджменту / [Р. В. Пікус та ін.] ; за ред Р. В. Пікус. - Київ : Логос, 2015. - 509 с.

31. Музиченко А. С. Інвестиційна діяльність в Україні: навч. посібник / А.С. Музиченко. – К. : Кондор, 2014. – 406 с.

32. Пересада А.А. Проектне фінансування : [підруч.] / Пересада А.А., Майорова Т.В., Ляхова О.О. – К. : КНЕУ, 2015. – 736 с.

33. Погріщук, Г. Б. Інвестування: навч. посіб. / Г. Б. Погріщук, В. В. Руденко ; Терноп. нац. екон. ун-т, Вінниц. навч.-наук. ін-т економіки. - Вінниця ; Тернопіль : Крок, 2014. - 277 с. :

34. Смоленюк П. С. Словник з інвестування / П. С. Смоленюк, П. І. Штабальок ; Хмельниц. екон. ун-т. - Хмельницький : ХмЦНІ, 2012. - 149 с.

МОДУЛЬ 4. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

4.1.1. Теоретичні основи стратегічного управління.

Концепція стратегічного управління: сутність, структура, особливості та механізм здійснення. Стратегія та стратегічний набір: сутність, вимоги та підходи до формування. Стратегічна сегментація та оцінювання привабливості стратегічних зон господарювання. Конкурентоспроможність товару та підприємства. Методи визначення конкурентоспроможності організації. Загальноконкурентні стратегії за М.Портером: основні ознаки та ризики впровадження цих стратегій.

Поняття диверсифікації, мета, переваги та недоліки. Критерії для оцінювання можливостей диверсифікації.

4.1.2. Практичні аспекти стратегічного управління.

Сутність, загальна характеристика портфельного аналізу, його основні етапи та прийоми. Гіпотези матриці BCG та характеристика її основних положень. Переваги та основні недоліки матриці BCG. Модифікована матриця BCG: сутність, критерії та основні стратегічні альтернативи. Основні стратегічні альтернативи матриці «General Electric» – «McKinsey» та межі її застосування. Розробка бізнес-стратегій та функціональних стратегій для стратегічних бізнес-одиниць на основі матриці «Shell» – DPM. Основні стратегічні рекомендації матриці Ансоффа, її переваги та недоліки. Тримірна схема Абеля. Характерні особливості PIMS-аналізу.

4.1.3. Сучасні методи та моделі стратегічного управління.

Цілі, принципи, бар'єри та моделі стратегічного планування.

Сучасні методи та моделі стратегічного управління: система збалансованих показників, система показників відповідальності, піраміда МакНейра.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ансофф И. Стратегическое управление. М.: Экономика, 1989. 519 с.
2. Балан В.Г., Жилінська О.І. Стратегічне управління. Завдання Всеукраїнських олімпіад. К.: Аграр Медіа Груп, 2015. 80 с.
3. Балан В.Г., Тимченко І.П. Формування стратегії розвитку підприємства на основі динамічного SPACE-аналізу / Схід, № 4 (144) липень-серпень 2016 р. С. 5–16.
4. Грант Р.М. Современный стратегический анализ: 5-е изд. [Пер. с англ. под ред. В. Н. Фунтова] / СПб: Питер, 2008. 560 с.

5. Довгань В.Д. Стратегічний управління: навч. пос. 2-ге вид / Л.Є. Довгань, Ю.В. Каракай, Л.П. Артеменко– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
6. Ламбен Ж.-Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива / Ж.-Ж. Ламбен. – СПб.: Наука, 1996. – 589 с.
7. Лейк Н. Практикум по стратегическому планированию /Н. Лейк. – М.: Поколение, 2006. – 304 с.
8. Міждисциплінарний словник з менеджменту / за ред. Д.М. Черваньова, О.І. Жилінської. К.: Нічлава, 2011. 624 с.
9. Минцберг Г. Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. Школы стратегий [Пер. с англ. под ред. Ю.М. Каптуревского] / СПб.: Питер, 2001. 336 с.
10. Попович О.С. Стратегічне управління: курс лекцій / О.С. Попович. – К.: НТУУ «КПІ», 2011. – 260 с.
11. Стратегический менеджмент: Учебник для вузов. 3-е изд. Стандарт третьего поколения / Под ред. А. Петрова. – СПб.: Питер, 2012. – 400 с
12. Тарновська Н. Стратегічний менеджмент: практикум / Н. Тарновська . – Тернопіль: Карт-Бланш, К.: Кондор, 2008. – 287 с.
13. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа, 12-е издание: Пер. с англ. / М.: Вильямс, 2006. 928 с.
14. Фаэй Л. Курс МВА по стратегическому менеджменту / Л. Фаэй, Р. Рэнделл. – М.: Альпина Паблицер, 2002. – 606 с.
15. Фляйшер К. Стратегический и конкурентный анализ. Методы и средства конкурентного анализа в бизнесе / К. Фляйшер, Б. Бенсуссан – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2005. – 541 с.
16. Черваньов Д.М. Навчально-методичний комплекс з курсу «Стратегічне планування та управління» для студентів економічних спеціальностей денної, очно-заочної та заочної форм навчання / Д.М. Черваньов, В.Г. Балан, М.В. Шингур. – К.: РВВ ІМФ, 2002. – 90 с.
17. Шегда А.В. Стратегічне управління: підручник / А.В. Шегда. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с.
18. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: Підручник / 2-ге вид. К.: КНЕУ, 2004. 699 с.
19. David Fred R. Strategic management: concepts and cases / Fred R. David. – 13th ed. Prentice Hall. – 290 p.
20. Ebner D. Formal and Informal Strategic Planning. The Interdependency between Organization, Performance and Strategic Planning / Daniel Ebneю – Masterthesis Management Center Innsbruck, Austria, 2012. – 110 p.
21. Kotler P. The Quintessence of Strategic Management. What You Really Need to Know to Survive in Business/ Philip Kotler, Roland Berger, Nils Bickhoff. – Springer-Verlag, 2008. – 129 p.
22. Leleur S. Complex Strategic Choices. Applying Systemic Planning for Strategic Decision Making / Steen Leleur. – Springer-Verlag London, 2012. – 168 p.
23. <http://www.sbook.us/ajecsm/>